

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK Sobota 10 września 1938 r. Nr. 248

Przemiarstwo miesięczne z dołożeniem do dotychczasowej 2.50

Na froncie sudecko-niemieckim bez zmian

Dzisiejsza mowa prez. Benesa wyjaśni sytuację

PRAGA, 9.9. (tel. wt.) Przedstawiciel delegacji Niemców sudeckich poseł Kundl w rozmowie z dzielnikami obozowymi z partii nie zamierza rokować przeważy, lecz odczekać wyniku negocjacji w sprawie zajść.

W kolach Niemców sudeckich panuje jednak optymizm co do wyniku rozmów propagowanych między Heinleinem a Hitlerem w Norymberdze.

Heinler powrócił ma do Czechosłowacji w poniedziałek. Zastępca Heinleina, poseł Frank oraz jeden z członków delegacji niemieckiej do rokowań z rządami praskimi udali się dzisiaj do Norymbergi celem zasięgnięcia informacji.

W kolejnych kolach politycznym — widać zainteresowanie władzą.

Wczorajszą mowa prez. dr. Benesa, — którą wygłosił o godz. 17.30. Mowa ta transmitowana będzie przez radio pańskie. Prez. Benes przemówi

po czeski i po niemiecki.

Premier Hodža przeprowadził dzisiaj rozmowę z posłem Kundlem — podobać którejjś poruszone sprawę zajść w Morawskiej Ostrawie.

Premier Hodža przyjął również po-

BERLIN, 9.9. (tel. wt.) Korespondenci wielkich dzienników niemieckich w Norymberdze stwierdzają jednoznacznie iż w żadnym razie nie można uważać, że w sytuacji nastąpiło jakiegokolwiek odprężenie.

Naszaj redaktor „Deutsche Allgemeine Ztg” zauważa: „Fakt, że rząd czeski uzmysłowiał, że obecny stan rzeczy jest nie do utrzymania. Zaczynają się również oswajać z myślą, że bez silnego nacisku Londynu na Pragę misja Runemana musi spełznąć na niczym”.

Korespondent „Nachtausgabe” wyjaśnia, że według przekłona, panującego

śla francuskiego Delacroix, który zapewnił go, że wstawił Francji i Anglii w sprawie sudeckiej nie uległo zmianie.

W związku z nowym planem rządów praskiego informują, że

W Norymberdze rokowania między Niemcami Sudeckimi a Czechami w ogóle nie mają sensu bez określonych gwarancji ze strony czeskiej, gdyż to, co się stało w Morawskiej Ostrawie nie było żądaniem, lecz sympto-

Korespondent „Frankfurter Fremdenblatt” podkreśla, że Niemcy Sudecy nie mogą się zadowolić ogólnymi propozycjami, lecz muszą otrzymać zapewne stowarczenia atmosfery, która by umożliwiła rzeczowe przeprowadzenie rokowań i osiągnięcia pomyślnych rezultatów.

Wysłannik „Berliner Tageblatt” w artykule sętytułowanym „Niemiecki punkt widzenia na konstrukcję państwa czeskiego” pisze: „Dotychczasowe próby rozwiązania zagadnienia czesko-sudeckiego zakończyły się niepowodzeniem. Teraz jednakość chodzi o umiarnie praktyczną skuteczność pewnych zasad. Kto wysuwa zasadę samostanowienia narodów, nie może się sprzeciwiać zastosowaniu tej zasady na gruncie prawo-państwowym”.

Pesymistyczna ocena sytuacji po zajściach w Morawskiej Ostrawie

Ludzie są mili

Weseli, wymowni,
Gdy piją Tyskie
Od Styki z hurtowni

Nowa prowokacja

Komisarz RP odrzucił „protest” Gdańska

Gdańskie przyjęte zostało przez opinie polską z dużym zadowoleniem.

AREZYSTOWANIE REDAKTORA „GAZETY GDAŃSKIEJ”

GDAŃSK, 9.9. (tel. wt.) Policia grał sia arezystowała Tadeusza Spyniewickiego, maceznego redaktora „Gazety Gdańskiej”. Powody arezystowania są nieznane.

Komisarz generalny R. P. interweniował w Senacie gdańskim, jedniak redaktor Spyniewicki pomostaje nadal w areszcie.

Otwarcie 102 sesji RADY LIGI NARODÓW

GENEWA, 9.9. (tel. wt.) Dwa po południu otwarcie została 102 sesja Rady Ligi Narodów pod przewodnictwem delegata Nowej Zelandii p. Jordana, wysocego komisarza N. Zelandii w Londynie, a Polskę reprezentował minister Kramarczyk.

GDAŃSK, 9.9. (tel. wt.) Komisarz Generalny R.P. w Gdańsku otrzymał pismo od Senatu gdańskiego w sprawie arezystowania trzech gdańskich celników w Chojnicach. „Protest” ten Komisarz Generalny znił. Chociaż idea nowego odrzucił, okazał się bowiem, że celnicy gdańscy, wypuśczeni aresztu za kancja na wolność, zachowali się na terytorium Polski niegodnie i obrażając w sębstwku do władz polskich.

Odrzucenie protestu Senatowi gdańskiemu przez przedstawiciela Polski w

Łondynie, 9.9. (tel. wt.) Wzrzenie w Londynie przybrało coraz groźniejsze wymiary. W ostatnich dniach dobiegło do tego, że z nastaniem znużenia komunikacja na szosach jest w zasadzie paraliżowana, wznosią się powstania oraz barykady kamienne i żelazne przy zasadzki, z których ostrzelano samochody, zmuszone zatrzymać się przed barykadami.

Na przelotnie wielu kilometrów paraliżuje się noc następują przesyłki telefoniczne, wycinając nawet słupy telegraficzne. Jerolimka była np. przez cały tydzień wczorajszą.

Wielka od święta z powodu zniszczenia linii telefonicznych.

Wniośno powiadymy niebezpieczeństwo, owo dia smochodów stały się miny, które wypane na szosach. W pobliżu wsi Kłosa Sama wybuchła wczoraj bomba, niszącą angielskie samochody wojskowe. Dważ żołnierze brytyjscy, stracili życie.

W Jafie grupa ubrojonnych Arabów wdarła w nocy już po raz drugi do katedry meczowej, aby uwiercić w ścianie młoków. Zamiar ten wpadnie w życie.

W noc partyzantów wpadła większa ilość kulałbini i wiele amunicji. Wzrost odziału rozeszły się dołone na

Palestyna płonie

SZCZEPY WARSZAWICKIE RUSZA NA POMOC WALCZĄCYM ARABOM

Uroczysta przysięga króla Ibn Sauda

szu na posterunek policji w Abudżos niedaleko Jerolimy, zdobywając broń i amunicję.

Wczoraj ogłoszono dodatkowe przepisy, zaostrogające stan wyjątkowy. — Wysoki komisarz otrzymał na podstawie nowego rozporządzenia prawo zajmowania wszystkich budynków i terenów dla celów obronnych oraz dla zwalczania buntu i akcji terrorystycznej. Dla tych celów dozwolone jest nawet burzenie domów.

RZYM, 9.9. (tel. wt.) Król Hedżaszu Nedżdu, Ibn Saud, którego władzy podlega również świętoci islamu Mekka złożył przysięgę, że przyjdzie ze zbrojną pomocą arabskim ziomkom, walczącym w Palestynie z żydami i Anglikami.

Taką wiadomości przynosi prasa włoska z Kairu, przewidując, że interwencja króla pustynnych wojowniczych szczepów walebiłoby rewolucję arabską w Palestynie w zaciętej wojnie.

U króla Ibn Sauda zjawia się delegacja szejków pustynnych wraz z delegatami, którzy udają się na konferencję arabską do Kairu. Szakowiec domagał się od króla, by natychmiast zorganizował wyprawę do Palestyny. Król z wielkim przejęciem mówił na temat losu Arabów w Palestynie, oświadczając że w obecnej chwili wyprawa taka jest niemożliwa.

Nawet bowiem zaczęła na rezultaty rozmów swoich wysłanników w innych państwach arabskich, szczególnie w Iraku.

W końcu Ibn Saud złożył wobec szefów uroczystą przysięgę, że poprowadzi swoich wojowników na wojnę do Palestyny, jeśli żyrenia Arabów nie zostaną spełnione.

Dziś na str. 7-jej

Rozpoczynamy druk fascynującej powieści

KARTY I MIŁOŚĆ

Powieść ta o świetnie opracowanej akcji — pełna dramatycznego napięcia — wprowadza Czytelnika w świat tajemnych kulbów gry i kapitałnej wydatydnictwa typów kardarzy

Pogoda na dziś

Renek chłodny i mglisty, w ciągu dnia pogoda słoneczna, jednak na zachodzie a i środku królu z przedziwnym wzrostem szachmarności typu Kobiastego w godzinach pobudowy. Słoneczność do burz. Ślaba wiatry z kierunków południowych, Temperatura 30 w

Wyciąg kobiety z pociągiem O ŻYCIU DZIECKA

BUKARZEST, 9.9. Wstrząsająca tragedia wydarzyła się w pobliżu Bukarzesztu. Pewna kobieta zauważyła, że jej 2-letni syn bawi się na torze kolejowym, na który właśnie nadjechał pociąg osobowy Bukarzeszt — Konstancja. Przeszansa matka podjęła rozpaczliwy wysiłek z pociągiem, aby usunąć dziecko z toru, lecz w chwili, gdy już dopadła synka pociąg nadjechał i przejechał obok. P. przejeżdżając pociąg na torze pozostały tylko zmaszkrowane zwłoki.

Wszystkie budynki i terenów dla celów obronnych oraz dla zwalczania buntu i akcji terrorystycznej. Dla tych celów dozwolone jest nawet burzenie domów.

Prymitywizm życia w COP

Skargi miast na nędzę i zaniedbanie

We Lwowie zakończył obrady zjazd miast należących do COP. Tematami obrad były, jak zwykle, sprawy, z jakimi walczyć muszą są powiaty i miasta na wszystkich odcinkach swej działalności.

Wprawdzie ostatni rok przyniósł wzrost gospodarczy, wpływów i dochodów, ale to nie wystarczyło, aby w sposób zdecydowany wzrosły bardzo poważnie wydatki z powodu przetrwania na barki samorządu całego szeregu zadań ustawowo doń nie należących.

To też lekka poprawa konjunktury nie przyniosła spodziewanej ulgi w gospodarce miast.

Ożywiona dyskusja na zjeździe wytknęła stan gospodarki miast, potrzebny na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego, którym Związek Miast Małopolskich jest z natury zewnąż, szczególnie zainteresowany. Wskazywano, że potrzeby miast w C. O. P. są olbrzymie i będą jeszcze wzrastały w miarę rozwoju przemysłowej tych terenów.

Socjalne biuro dla spraw COP, istniejące przy Związku Miast Polskich, z dnia 28 sierpnia C. O. P. zażądało 5 miast posiada należycie urządzone rzemieślniczo z chłodniami —

została zaś miastem mającym obecnie bardzo prymitywne, przeważnie w budowlach drewnianych, bez chłodni, bo 10 miast.

Tylko 11 miast (na 86) posiada wodociągi, a 8 kanalizację.

W 67 miastach brak jest wodociągów i nie posiadały w nich żadnych sturcji ani prac przygodowych.

Elektryczność posiada 69 miast — w tem 80 miast posiada własne elektrownie albo stacje rozdzielcze, 16 miast zaopatrywa się prądem z elektrowni okrajowych.

12 miast nie posiada dotąd wcale elektryczności.

Te miasta, które posiadają własne elektrownie — nie spełniają należycie swych obowiązków wobec odbiorców energii, dlatego, że elektrownie dotychczas zaledwie po kilka godzin na dobę.

Warunki w tych miastach są, przeto, zupełnie nieodpowiednie (zle zabrakowane).

Dalszymi bolączkami miast w COP są: niewystarczająca ilość szpitali, ośrodków zdrowia i żłazek.

Stosunki komunikacyjne również pozostawia wiele do życzenia. Kielecie bądź stawa się, że w niektórych miejscach nie mającymi mieszkańcami (wielkie odległości od stacji), — bądź też przecinającą miastami, utrudniając ich rozwój i należycie rozplanowanie.

Ten prymitywizm miast w COP, daje się już przewidywać ze znaki ludności miejscowej — a co będzie z wznoszącymi wciąż napływem elementu robotniczego do twórczych się ośrodków przemysłowych?

Skład brzo fundusza na inwestycje, skoro

na 43 miasta, położone w środkowym ośrodku C. O. P. — aż 20 miast zamierza rok budżetowy 1938—39 nieobierać budżetowym —

a z przed wszystkich 86 miast COP — aż 69 miast korzystają masalną z zapomóg bezrobotnych Komunalnego Funduszu Pożyczkowego-Zapomogowego.

Delegaci miast w C. O. P. wskazywali się w dyskusjach zjazdu lwowskiego na niezgodnie podany władz, Kierownictwu rozbiórki COP, z władzami miejskimi.

Samorządy miejskie, znając plany i zamierzenia kierownictwa rozbiórkowego C. O. P. — mogłyby w porę zabezpieczyć sobie tereny niezbędne dla rozwoju rozbiórki miasta.

Taka korekcyjna wyznaczyła na dobre wszystkim zainteresowanym w zawiązu C. O. P.

Powstałe wówczas pytanie, jeżeli funduszów potrzeba na najbliższe potrzeby tego okręgu.

Długość koszt najpiękniejszych urządzeń miejskich w C. O. P. wynosi 21 milionów złotych.

W pierwszym roku należałoby wydać 3 mil. 211 tys. zł., w drugim roku już 8 i pół miliona złotych.

Bez sągwarowania tych sum miastom — najlepsze samary rozbiórkowy C. O. P. napatykać będą stale na przeszłości ubrzmieniając każdą pracę.

Złodziej kolejowy w roli przemysłowca

USPIŁ I OKRADEŁ OBYWATEŁKĘ CZESKĄ POD CZĘSTOCHOWĄ

Zachwył złodziej-usypiacz okradł w poślugu między Warszawą i Częstochową obywatelkę czeską p. Joannę Kubosową.

Czeszka wyjechała z Warszawy po ciążym, idącemu do Katowic. Znajdując się sama w przedziale 2-ej klasy.

Wrócić do przedziału wszedł elegancki mężczyzna, leżący około 50 lat. Nawigując rozmowę z samotną pasażerką, Podczas kontroli biletów pokazał kontrolnikowi bilet okresowy 2-ej kl. Mężczyzna, który podał się Czeszce

za przemysłowca z Katowic, poczynił ją papierosem, Pasażerka po wypaleniu papierosa usnęła.

Chłudzka się dojrzym w Częstochowie. Spostrzegła ją mężczyzna ubłonił się a wraz z nim zniechęca torobka p. Kubosowej z ceną zawartością.

W torobce znajdowało się 35 funtów szterlingów, 200 franków szwajcarskich, złota papierosowca, 2 bransoletki, paszport zagraniczny i inne dokumenty. Okradzione zawiadomiła policję, służbicy nie zdolano jednak odszukać. Najprawdopodobniej powrócił już do Warszawy.

Znaleziono natomiast dokumenty p. Kubosowej. Złodziej-usypiacz wrzucił je do skrzynki przesyłkowej w dworcu w Częstochowie.

Zapisać się na członka P. M. S.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Korzystna sytuacja banków dzięki poprawie w przemyśle i handlu

Pod wpływem poprawy w przemyśle i handlu w roku bieżącym korzystnie kształtują się sytuacja banków prywatnych.

Ogólna suma wdebranych wyczerła do początku roku do 1 sierpnia prawie o 40 milionów zł. do blisko 700 milionów zł. Zobowiązania banków spadły w tym

samym czasie o 8,8 milionów zł. Ogólna suma kapitałów obcych, ułożonych w bankach, zmniejszyła się o 6,1 miliona zł. do 900 milionów zł.

W związku z poprawą banki zwiększyły sumy kredytów o 30,4 miliony zł. do 895 i pół miliona zł.

SPORT

GRY SPORTOWE W SOSNOWCU

Wczoraj na boisku PW i WF w Sosnowcu rozegrano zawody gry sportowych w siatkówkę. Zostawili między reprezentacją Sosnowca i Dąbrowy, Dąbrowę reprezentowali zawodnicy „Zagłębia”, Sosnowiec zaś zawodnicy Dni, zaś teniści dwoma parami KPW. W siatkówce Sosnowiec wygrał 2:1, w koszykówce zaś 41:39 (18:18). Kosze uzyskali: dla Sosnowca: Piskun — 19, Ogusiewicz — 17, Bałbul — i Dominiak — 2.

O MISTRZOSTWA LIGI OKRĘGOWEJ

Jutro odbędą się następujące mecze piłki siatkowej o mistrzostwo Ligi okręgowej ZOZP: w Zawercu: Warta — CRS, okręgowi zawodnicy o. k. 15:18; w Białym: Brynica — Sarmaja; w Bełżynie: Zagłębianka — Unia w Częstochowie: Skra — Bygdza; w Mecz Zagłębie — Częstochowian w Dąbrowie nie odbędzie się, ponieważ częstochowianie nie przyjadą z powodu trudności finansowych i oddaje punkty wczorajszym.

LMK — LOPP

W sobotę dnia 10 WR. 14 dziesiąt o godz. 16 na boisku PW i WF w Sosnowcu przy ulicy Monteblanco Mirosława obędzie się szczytowa zawody w piłkę nożną między oddziałem LMK Huta Miłkowa a Kolem LOPP fabryki H. Dietel. Dochoł do zawodów przemaszyno na obydwa organizacje.

Zawody te, ze względu na cel, jak również na osoby uczestników, zdają się być zainteresowaniem. Będą się odbyły w liczny przybyciu „lubiów” obydwu drużyn.

REWANOWE ZAWODY TENISOWE

Na kortach tenisowych przy Katarzyni w Sosnowcu odbędą się w sobotę i niedziele zawody rewanowe pomiędzy zespołem pracowników przy Katarzyni a zespołem Elektryków. Początek zawodów w sobotę o godz. 15, w niedzielę o godz. 10. Wam dotychczas zwyciężył: Władysław Krawiec.

ZAWODY MOTYCYKLOWE „PANIU ZAWSZE NAD MASZYNĄ”

Przyjmujemy, że spowodowane przez nas zawody motocyklowe pod hasłem „pani zawsze nad maszyną” odbędą się jutro o godzinie czterastej na osiedle Podm.Świerca (tuż za Szarnowem).

Zgłoszenia będą przyjmowane na starcie do godz. 12. Złota członków Klubu Motocyklowego nas nieznacznie zwiększyła. Mielibyśmy przed lokalami Klubowca w Sosnowcu, ul. Orla 8, o godzinie dwunastej i pół, oddział zaś na zawody nastąpi o godz. 12.45.

ŁYWAŘSKI MISTRZOSTWA EURO-PEY W ZAKOPANEM

Złotopoleńskie Towarzystwo Lyżarskie organizuje zawodów z Pol. Zw. Lyżarskiego, 14 października. Zw. Lyżarskie ostanie przed przyjazd Zakopanem na 7. 1938 — wstawianie międzynarodowych mistrzostw Europy w jeżdżeniu figurami. Zawody odbędą się w dniach 5—8 lutego 1938 r.

0 SOYKA Karty i Miłość

Adaptacja autorzowana EUGENIUSZA BALUCKIEGO

I. Wktor Wołoszynowicz wszedł dziś po raz pierwszy do tyj wytwornej kawiarzni. Nie uznawał bezczynnego ślepienia całym godzinami nad „półczar” i chętnie to zaznaczał przy sposobności.

Miał otęszony kł w życiu, a prowadziła doń ścieżka wytworna droga. Celem był pewien stopień dobrobytu, przy którym mógłby od czasu do czasu pozwolić sobie na zbytek, a w zyciu codziennym otęczyć się szeregiem wygod. Był ich wiele, poznając od postków w pierwszorzędnych restauracjach, a kończąc na willi podobniej. Wybitną drogą była bankowców.

Wołoszynowicz kroczył nią pod opiekuńczym kierownictwem wujki zajmującego czołowe stanowisko w wielkim przedsiębiorstwie bankowym. Właśnie w tym czasie zawiązywał doskonałe plany posiadania do brzm. wódkami na przysiężki, która mu zabezpieczyła już teraz bezbrotliwy i przyjemny lechtała ambisie. Miał więc wszelkie powody czuć się zadawalnym ze siebie z całego świata.

Dotąd tylko raz doznał przykrości, która w jego pojęciu umiała do rozmiarów niemal tragedii, a było to wówczas, gdy wczekując mniej niż nieobrotliwych postępów musiał porazić myśl o konieczności wyższych studiów, zadowalniającej się skromnym, nawisem mówiąc, ciężko zdobytym dyplomem naukowym w postaci świadectwa maturalnego. Musiał więc ulec nieugiętej woli ojca i z ciężkim sercem zajął się do rzędu ludzi, na których do tej pory patrzył z góry jak na kasty posledniejszej.

Przywdział wówczas maskę lekkiej melancholii, objawiającą się szczególnie w tonie głosu i w wyrazie oczu. Było mu z tym do twarzy. Pohugiwał się tu melancholika jakby pewnym incognito. Jednak dość przezroczystym, by odcienie widział, że nie jest na równi z innymi: zwykłym urzędnikiem bankowym. W każdym razie tragedia uciacha stopniowo i rana zablizniała się przędko, gdy już miał cel i wyciął i drogę doń wytkniętą.

Zamówił sobie filitarkę kawy czarnej, kawał przedmiata ilustrowanego i dzienniki. Coś nieźle przebiegł oczami, przewracając karty z pewnością siebie i z podkreśloną godnością, wosle nie lękującym z młodocianą powściągliwością, a rudo było powiedziać, że ma tu dwadzieścia osiem lat, gdy się patrzyło na delikatne postęki, których byzycja, zdawało się, jeszcze nie dobiegła i nie wypielęgnowała, przyszywane wagi, zdobnie należne gładką wargę.

Od czasu do czasu spoglądał na wielki zegar

ścienney, porównując go miłośki z pięknym złotym zegarem kieszonkowym.

Kawiarzka zanębiła się stopniowo. Osoba, na którą czekał, spóźniła się niewątpliwie i Wiktor Wołoszynowicz ściągnął brwi. Czy to nie wygląda na lekceważenie?... Niechto Jurek spróbujcie wtedy potęsknować go choć trochę z góry! Teraz już na to nie pozwoli...

Okazało się, jednak, że do tego rodzaju przypuszczeń nie miał żadnych podstaw. Jerry Borozaj przyszedł w parę minut po umówionej godzinie i przeprosił bardzo uprzejmie odwiedzając — jak Wołoszynowiczowi się zdawało — ze szczerym humorem, że przyszedł, który miał zamiast zegara, z jednakożnym skutkiem wstępując czas i przeprowadzając pogode. Wołoszynowicz był bardzo zadowolony z takiego obrętu rzeczy i nawet coś powiedział o kwadransie akademickim.

W opole też dzielił: emł się wyjątkowo osmotnioty w Wawerszynie. Tak się złożyło, że nie miał z kim para słów zamienić. Wice polecał się, gdy spotkał w południe Jerzego Borozaj, dawnego koleżkę z uniwersytetu. Zgodził się chętnie, a nawet przyrzekł przyjść o szóstej wieczorem do kawiarzni i jeśli się niecierpliwił w oczekiwaniu na koleżkę to chyba dlatego, że trągnął komunikówek opowiedzieć o ważnym wydarzeniu, które jak sądził, było ważnym momentem w jego życiu.

